

drive den Forretning, maa I ogsaa have Betingelser derfor, og vi forlange, at de Lokaler, I anvende, skulde være saaledes beliggende, være af et saadant Omfang og saaledes indrettede, at der virkelig kan drives en Beværtning deri, som man maa ønske, at den skal drives, saa at Stedet ikke bliver et Sted, hvor der i Ly af den almindelige Beværtning drives Spil, eller hvor Opgaven kun er at skaffe saa meget Spiritus drukket som vel muligt. Det blev henvist til England af en eret foregaaende Taler som et Sted, hvor man havde en bedre Ordning end her. Jeg tror, at naar man har sat sig, om end kun ganske lidt, ind i den engelske Ordning og set, hvortledes den virker, vil man sige: Vor Herre bevare os for at faa en lignende Ordning her! Thi jeg tror, at det vil endes af dem, der have haft Lystighed til at se det, at noget uhyggeligere i Retning af Drifkeri, end det, som foregaar paa de engelske beershops, i Kraft af deres hele Indretning og den Maade, hvorpaa de drives, skal man lede længe efter. Det kan gerne være, at Regeringen har stærkt Haand i Haand med, hvem der faar Tilladelsen, men at det i nogen Grad virker til at hemme Drifkeriet, er saa langt fra Tilfældet, at jeg er overbevist om, at den Ordning, de have derovre, netop i høj Grad bidrager til at fremme Drifkeriet. Jeg tror derfor ikke, at der er nogen synkelig Grund til at være glad ved det Forslag, som Regeringen her har foreslået, og jeg tror heller ikke, at den danske Befolkning vil være særlig tilfreds ved at forsøge Antallet af de Steder, hvor man anvender en privilegeret Balgret. Noget lignende var jo Tilfældet i Tjor, hvor Spørgsmaalet om Skoleloven var fremme. Hver Gang vi i det hele skulle have en lille Reform, gælder det om at faa udvidet Regeringens Myndighed, men naar man nu forlanger, at Regeringen i sin Haand skal have en saa vigtig Gren af Næringsvæsenet, som Beværtning ganske sikkert er, synes jeg, at saa hører alligevel Lyttigheden op. Jeg tror nok, at man kommer til at tage lidt Neb i Sejlene og sige, at selv om vi alle ere nok saa interesserede i og nok saa gerne ville bidrage vort til at indskrænke Misbruget af Spiritus, maa vi passe paa, at vi ikke komme til at skyde over Maalet. Det tror jeg ganske sikkert, vi ville komme til i dette Tilfælde.

Nu er der nogle, som henviser til, at man har den Slags Indretninger flere Steder i Udlandet, man har f. Eks. det saakaldte Gøteborgs-System, som gælder i Sverige og til Dels i Norge, hvor store Selstaber have faaet Ret til at drive Bevært-

ning mod at svare store Skatter til Staten osv., men hvis man deraf vil slutte, at Udværligheden i disse Lande er større end hos os, tror jeg, man kommer til fort. Hvis man vil undersøge Forholdet, har Lystighed til at gøre det enten personligt eller blot ved at følge den Praksis, disse Lande have, vil man se, at Drifkeriet og Misbruget af stærke Drikke finder Sted i meget stor Udstrækning. Det kan saamænd godt være, at de ikke drikke saa meget. Man har jo sagt, at vi her drak saa overordentlig meget. Det er særligt de saakaldte Afholdsfolk, hvis Virksomhed jeg i øvrigt har megen Respekt for, der ere tilbøjelige til at fortælle, at Danskerne ere den mest forbrukne Nation i hele Verden. Jeg vil for Resten tro, at i andre Lande ville Folk, der arbejde med det samme Formaal for Dje, være tilbøjelige til at sige noget lignende. Der maa undertiden virkes med stærke Midler, og ligesom nogle Kræfter mene, det er nødvendigt for at faa Folk til at tro paa Gud, at male Djævelen af saa sort som muligt, maa vel de, som ville have Folk til at lade være med at drikke Spiritus, søge at skræmme dem med stærkere Midler, end der i og for sig varer til det virkelige Forhold. Men jeg siger, at man har ikke nogen som helst Grund til at antage, at man ad den Vej vil naa noget i Retning af at indskrænke Misbrug af Spiritus, og naar man ikke kan naa det, ser jeg sandelig ikke, der er nogen Grund til at gaa den Vej. Selv om man fra anden Side vil sige: Ja, der er dog en Mulighed derfor, vil jeg sige, at den Mulighed købes meget for dyrt. Jeg synes, det danske Folketing vil ikke kunne forsvare at binde Borgernes Handlefrihed paa den Maade. Saa længe vi overhovedet opretholde Princippet om den fri Konkurrence, saa længe, tror jeg, vi ogsaa skulle gøre det paa dette Omraade. Om vi skulle opretholde dette Princip, bliver et helt andet Spørgsmaal. Men brøde vi med det, er det sikkert ikke Beværtningerne, vi skulle begynde med. At vi efterhaanden ville komme til Erkendelse af, at Lykken ikke ligger i den fri Konkurrence — nu vel, derom er jeg saa temmelig overbevist, men saa tror jeg ikke, at det er paa dette Punkt, vi skulle begynde vore Reforme.

Der er jo her anført forfælsigt mod at give Regeringen denne Ret til at meddele Bevilling, og der er ogsaa anført noget mod § 9, hvorefter Indenrigsministeren har Ret til at tage Bevillingen fra den, der misbruger den. Det er, synes jeg, en Bestemmelse, der er i god Overensstemmelse med Forslagets Princip, men det er ganske sikkert en Bestemmelse, som er fuldstændig